

Č E S K Á R E P U B L I K A
Č E S K Á Š K O L N Í I N S P E K C E
Oblastní pracoviště
České Budějovice

Inspekční zpráva

Střední odborná škola a Střední odborné učiliště

387 02 Volyně, Lidická 135

Identifikátor školy: 600 170 403

Termín konání orientační inspekce: 23. - 27. duben 2001

Čj.	071 795/01-5029
Signatura	og6zu203

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Škola je zřízena jako příspěvková organizace s právní subjektivitou. Škola sdružuje: Střední odborné učiliště, Střední odbornou školu, Státní jazykovou školu, Domov mládeže a Školní jídelnu. Ve vlastnictví má celkem 5 budov (2 budovy pro teoretické vyučování, 1 budovu domova mládeže, 1 budovu se školní kuchyní, jídelnou, prostory pro praktické vyučování oboru cukrář a učebny, 1 budovu - v současné době nepoužívanou, se záměrem provedení rekonstrukce na tělocvičnu). Budovy jsou (vyjma nepoužívané) většinou po rekonstrukci a jsou velmi dobře udržované. V používaných budovách je celkem 22 učeben (z toho 7 odborných), 9 kabinetů, knihovna, 2 klubovny, sborovna, kanceláře vedení školy, školní kuchyně s jídelnou, 2 dílny odborného výcviku, prodejna cukrářských výrobků a potřebné sociální zázemí. Tělesná výchovna je vyučována v pronajatém tělovýchovném zařízení.

Ve středním odborném učilišti jsou v tomto školním roce vyučovány učební obory:

1. 29-54-H/001 Cukrář (JKOV: 29-64-2/00) studium denní
2. 66-51-H/004 Prodavač - smíšené zboží (JKOV: 64-60-2/02) studium denní

Ve střední odborné škole jsou vyučovány studijní obory:

1. 63-41-M/006 Obchodně podnikatelská činnost (JKOV: 63-60-6/00) studium denní
2. 68-43-M/001 Veřejnosprávní činnost (JKOV: 63-69-6/00) studium denní
3. 75-41-M/004 Sociální péče - sociálně správní činnost (JKOV: 75-46-6/02) studium denní

Ve škole v tomto školním roce studuje v učebních oborech 102 žáků, z toho 94 dívek, ve studijních oborech 348 žáků, z toho 326 dívek, celkem v 18 třídách.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Český jazyk, základy společenských věd, občanská nauka

Časová dotace odpovídá schváleným učebním plánům. Žádné úpravy nebyly provedeny. Podle ročního plánu výuky odpovídá členění učiva učebním osnovám. Tematické plány vyučujících jsou formální. Koncipovány jsou jako přehled výukových témat. Není z nich zřejmé, jak jsou akceptovány výukové cíle vzdělávání, jak jsou spjaty cíle poznávací, dovednosti a kompetence žáků. Ani v plánech pro občanskou nauku a základy společenských věd nejsou zřejmé hodnotové cíle, orientované k formování osobnostních rysů a mravních vlastností žáků. Plány některých vyučujících počítají s více hodinami, než je hodinová dotace určená učebním plánem. Výukové cíle standardu vzdělávání není možno z tematických plánů identifikovat. Zápisy v třídních knihách nebyly u některých vyučujících českého jazyka v souladu s deklarovanými záměry, nebylo možné z nich vysledovat výukové cíle standardu vzdělávání.

Bezprostřední příprava vyučujících se opírala o učební osnovy. Kladem přípravy na český jazyk bylo, že žáci byli vedeni k užívání normativních jazykových příruček a k četbě. Učitelé se snažili v některých třídách dávat učivo do souvislostí a dokumentovat je ze zdrojů školní knihovny i vlastních. Malá pozornost byla věnována aktivnímu vyjadřování žáků. Dostatečně nebyl v některých hodinách kladen důraz na samostatné tvůrčí myšlení žáků, nebyla rozvíjena jejich samostatnost a iniciativa při řešení zadaných úkolů. V učebních oborech neprobíhal stylistický a jazykový výcvik s důrazem na praktický zřetel. V základech společenských věd a občanské nauce se plně nedařilo prakticky aplikovat použitelné poznatky z práva a orientovat žáky v důležitých právnických otázkách. Vyučování preferovalo spíše teoretické znalosti, zaměřeno bylo na pamětní zvládnutí učiva.

Všichni vyučující mají požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilost. Kladně se to projevilo u všech vyučujících zejména v odbornosti a věcné správnosti výuky. Začínající učitelka českého jazyka se snažila vnášet do hodin moderní metody práce. Využívala svých výtečných znalostí, invence a kreativity. Dávala žákům dost prostoru samostatně pracovat a vyjadřovat názory. Metodické nedostatky odstraňuje vlastním rozbořením odučených hodin a za pomoci uvádějícího učitele.

Ve výuce byly využívány jazykové příručky a vyučujícími nakopírované texty. V občanské nauce zřetelně chyběla práce s konkrétními právními normami. Vyučování zefektivňovalo promítání hlavních tezí a osnovy hodiny pomocí zpětného projektoru. Internet se pro výuku nepoužívá. V knižních fondech školy je dostatek literatury a materiálů vhodných pro výuku. Kladem též je, že žáci mají možnost seznámit se prakticky s nejrůznějšími formuláři. Učebnice jsou zastaralé a nevhodné (např. Tejnor, Český jazyk pro studijní obory SOU a SOŠ, SPN, 1982). Podobně pro literaturu chybějí vhodné čítanky.

V hodinách byl používán ponejvíce výklad s cílem sdělit co nejvíce učiva. To platí zejména pro výchovné předměty. Nebyla zde zřetelná snaha učit žáky hledat souvislosti, formulovat a vyjadřovat vlastní názor, zaujímat postoje k aktuálním společenským a politickým otázkám, vyznat se v právních předpisech, vytvářet a upevňovat společensky žádoucí vzorce chování. V několika hodinách českého jazyka se snažila jedna z vyučujících uplatňovat vyučování ve skupinách, naplánovala mnoho rozmanitých činností. Efektivní výuky nedosáhla, neboť žáci nebyli zjevně na podobný způsob práce připraveni a učitelčiny organizační pokyny nebyly srozumitelné. Neefektivní se ukázala výkladová teoretická hodina mluvnice. Hodně prostoru k samostatné práci dostávali žáci v hodinách začínající učitelky. Měli v ní hodně možností k vyjadřování názorů. Velmi kvalitní výklad s přiměřeným množstvím učiva a zainteresováním žáků využitím jejich znalostí přinesla hodina o Osvobozeném divadle. Výuku v několika hodinách zefektivnilo použití didaktické techniky. V závěru některých hodin nebylo učivo zopakováno, vyučující nezískali představu, zda žáci látku pochopili a dokáží ji prakticky využít.

Vztahy ve třídách byly vstřícné (zejména v hodinách začínající učitelky, jejího uvádějícího učitele a hodinách výchov). Metoda výkladu nevyklučovala v některých hodinách interakci mezi vyučujícími a žáky, nezabraňovala komunikaci. Vztahy ve třídách byly založeny na vzájemném chápání. Prostoru pro diskusi nebylo vytvářeno mnoho. Samostatnému projevu žáků bylo vyčleňováno také málo místa. Byla však vždy podporována různost v názorech. Komunikativní schopnosti žáků byly rozvíjeny spíše ojediněle. Výsledky vyučování byly průběžně vyhodnocovány jen některými vyučujícími.

Během vyučování se nevyskytly projevy nevhodného chování. Vyučující vystupovali přátelsky. Bylo zřejmé, že mají důvěru žáků. Byli jim příkladem v mluvě, chování a tolerantnosti.

Výuka měla dobrou úroveň.

Matematika

Dotace hodin ve studijních i učebních oborech souhlasí s jejich učebními plány. V oborech Veřejnosprávní činnost a Sociální péče je dotace 8, u obchodně podnikatelské činnosti 10 hodin za dobu studia. U posledně jmenovaného oboru jsou v každém ročníku v jedné hodině v týdnu třídy děleny na 2 skupiny. Navíc je v učebním plánu oboru zařazen předmět hospodářské výpočty. Žáci učebního oboru mají matematiku zařazenu v 5, prodavači v 3hodinové dotaci. Prodavačům doplňuje matematiku v prvních dvou letech studia předmět obchodní počty. Učitelé postupují podle tematických plánů, které zpracovávají v předmětové komisi. Je tím zaručena kontinuita výuky a vyloučeny duplicity. Plány obsahují všechna témata,

kteřá pŕedepisujŕ platnŕ osnovy. V pŕedmŕetovŕ komisi jsou takŕ jednotnŕ stanoveny vŕukovŕ cŕle v souladu se standardem stŕedodškolskŕho odbornŕho vzdŕlání 2. nebo 3. ŕrovnŕ.

V tomto ŕkolnŕm roce vyučujŕ pŕedmŕt 4 vyučujŕcŕ. Vŕichni jsou odbornŕ a pedagogicky zpŕsobilŕ. Hospitace probŕhly u 3 vyučujŕcŕch. Jedna učitelka byla v dobŕ inspekce na ŕkolnŕm zŕjezdu v zahraničí. Vŕuka probŕhala v klasickŕch tŕidách, kterŕ splŕujŕ psychohygienickŕ zŕsady. Ve ŕkole jsou potŕebnŕ pomŕcky pro vŕuku. V každŕ tŕidŕ je k dispozici zpŕtnŕ projektor, kterŕ pŕi vŕuce učitelŕ ŕčelnŕ využívali. Fŕlie k promŕtání si zhotovujŕ svŕpomocŕ. ŕáci majŕ vhodnŕ učebnice a sbŕrky ŕloh. K numerickŕm vŕpočtŕm ŕžívajŕ kalkulátory. Vŕukovŕ programy a vŕpočetnŕ technika se pŕi vŕuce nevyužívajŕ.

Vŕechny hospitovanŕ hodiny byly dobŕ pŕipraveny. Vyznačovaly se diferencovanŕm pŕístupem k ŕákŕm podle druhu vzdŕlávání (studijnŕ a učebnŕ obory). U studijnŕch oborŕ vedly zvolenŕ metody vŕuky k dovednostem aplikovat matematickŕ poznatky. Vŕklad byl veden v logickŕch krocŕch, učitelŕm se pŕi vyvozování novŕch poznatkŕ daŕilo pracovat s celou tŕidou a využívat znalostí ŕákŕ. Takŕ pŕi ŕešení ŕloh postupovali učitelŕ metodicky sprŕvnŕ. Provádŕli rozbor ŕlohy a odhad vŕsledku. Zmiŕňovali i rŕznŕ alternativy ŕešení. ŕáci osvědčovali schopnost pracovat s nŕčrtky a grafy. Učitelŕ mŕli pro procvičení pŕipraveny vhodnŕ pŕklady rŕznŕ obtŕžnosti. Pŕi jejich ŕešení osvědčili schopnost vhodnŕ organizovat činnosti ŕákŕ, ti mŕli moŕžnost pracovat individuálnŕ i ve skupinách. U učebnŕch oborŕ se činnost učitelŕ zamŕruje na upevnŕování znalostí učiva zŕkladnŕ ŕkoly a na zvládnutŕ zŕkladnŕch algoritmŕ potŕebnŕch pro praktickou činnost v povolání. Volbou vhodnŕch metod i v tŕchto tŕidách dosahuje potŕebnŕ aktivity ŕákŕ. Prŕbŕžnŕ provádŕ dŕslednou diagnŕzu vŕdomostí a dovedností a na jejŕm zŕkladŕ uplatŕuje individuálnŕ pŕístup k ŕákŕm.

Hodnocení znalostí ŕákŕ provádŕli vyučujŕcŕ bŕhem celŕ hodiny. Oceňovali jejich pozitivnŕ vŕvoj a tŕm ŕáky vhodnŕ motivovali. Hodnocení provádŕli vŕemi bŕžnŕmi formami, čtvrtletnŕ pŕsemnŕ pŕáce zadávali v souladu s osnovami. Klasifikaci ŕákŕ učitelŕ v hospitovanŕch hodinách řádnŕ zdŕvodňovali.

Pŕístup k ŕákŕm byl u vŕech učitelŕ partnerskŕ. Respektovali osobnost ŕákŕ a reagovali na jejich nŕzory. Vedli je k pŕesnému matematickŕmu vyjadŕování. Hodiny probŕhaly v klidnŕ pracovnŕ atmosféře, čas byl v dŕsledku vhodnŕ organizace vŕždy efektivnŕ využit.

Vzdŕlávání v matematice mŕlo velmi dobrou ŕroveň.

Odbornŕ pŕedmŕty

Sledování a hodnocení vŕuky probŕhala v pŕedmŕtech ekonomika, ŕčetnictvŕ, administrativa prodejny a veŕejnŕ sprŕva. Hospitace se uskutečnily ve studijnŕch oborech Obchodnŕ podnikatelskŕ činnost a Veŕejnosprŕvnŕ činnost. Ekonomika, ŕčetnictvŕ a veŕejnŕ sprŕva tvoŕí ve zmŕnŕnŕch oborech zŕklad odbornosti a jsou součástí maturitnŕ zkouŕky.

Vŕechny pŕedmŕty jsou vyučovány v časovŕ dotaci stanovenŕ schválenŕmi učebnŕmi plány. Učitelŕ rozpracovali osnovy do tematickŕch plánŕ ve kterŕch je ŕčivo rozčlenŕno do jednotlivŕch celkŕ s dotací hodin. Učivo logicky navazuje mezi ročníky. V tematickŕch plánech pro vŕuku ŕčetnictvŕ majŕ učitelŕ v souladu s učebnŕ osnovou zařazeny v každŕm pololetŕ opakovacŕ pŕsemnŕ provŕrky. Učitelŕ v pŕedmŕetovŕ komisi sledujŕ návaznost učiva mezi ročníky i mezi jednotlivŕmi pŕedmŕty. Stanovenŕ cŕle vŕuky jsou odvozeny od standardu odbornŕho vzdŕlání a odpovŕdajŕ profilu absolventa v obou oborech. Ve vŕech hospitovanŕch hodinách bylo probŕranŕ ŕčivo v souladu s časovŕm plánem a učitelŕ byli na vŕuku dobŕe pŕipraveni.

Pŕedmŕty vyučuje 5 učitelŕ, kterŕ splŕujŕ podmŕnky odbornŕ a pedagogickŕ zpŕsobilosti. Vŕichni majŕ víceletou praxi ve ŕkole i v provozu. To má pŕŕznivŕ vliv na kvalitu vŕuky.

Sledované hodiny probíhaly v kmenových učebnách jednotlivých tříd, předmět administrativa prodejný v odborné učebně psaní na stroji. Všechny učebny jsou vybaveny novým nábytkem, didaktickou technikou a osobním počítačem. Výzdoba učeben příznivě podněcuje estetické citění žáků. Učebnice používali žáci pouze při výuce účetnictví a administrativy prodejný, na ostatní předměty učebnice nemají. Učitelé doplňují studijní materiály platnými právními normami a tiskopisy vydávanými pro účely účetnictví i ekonomiky. Výuka účetnictví je doplněna seznámením žáků s programy na vedení jednoduchého a podvojného účetnictví na PC. Ve škole jsou zatím pouze 2 učebny výpočetní techniky, které jsou plně obsazeny. Učitelé ekonomických předmětů nemohou častěji využít softwarové vybavení při výuce.

V úvodu hospitovaných hodin seznámili vyučující žáky s organizací a průběhem výuky. Učitelé ověřovali různými formami znalosti, opakování vždy navazovalo na probranou látku. Pro žáky 4. ročníků bylo opakování zaměřeno na přípravu k maturitní zkoušce. Při zkoušení užívali žáci odborné pojmy, uměli aplikovat učivo na praktických příkladech. Jejich znalosti byly na velmi dobré úrovni. Při zkoušení byli ostatní žáci zaměstnáni samostatnou prací (řešení příkladu z účetnictví, opisování poznámek promítnutých zpětným projektoem). Výklad nové látky probíhal formou řízeného rozhovoru. Učitelé postupovali v logických krocích, vedli žáky k aplikaci učiva, používali příklady z praxe v oborech. Při výuce účetnictví vedly učitelky žáky k pečlivosti zpracování účetních dokladů i ke kontrole postupů a výsledků. Žáci pracovali se zákonnými normami, učili se porozumět znění zákonných ustanovení. Podle probíraného téma zařazovali učitelé příklady na procvičení, tak aby si ověřili jak žáci látce porozuměli. Základní poznámky, schémata i tabulky promítali žákům zpětným projektoem. Další poznámky si zapisovali samostatně. Při výkladu měli žáci vždy dostatek prostoru pro uplatnění svých názorů, doplňovali jej o praktické příklady. Z diskuse bylo zřejmé, že jsou vedeni k hledání souvislostí i k ekonomickému myšlení. Učitelé aktualizovali učivo, zvláště připomínali změny v právních normách vztahujících se k předmětům. Vyučovací čas byl v hodinách efektivně využit, učivo bylo interpretováno vždy věcně správně. V závěru někdy chybělo zhodnocení práce žáků.

Učitelé využívali různé motivační prvky. Žáci mohli soutěžit v rychlosti a správnosti odpovědí, mohli uplatnit praktické znalosti a zkušenosti. V předmětu veřejná správa uplatňovali znalosti aktuálních problémů ze současnosti. Při zkoušení zadávali učitelé otázky zaměřené na pochopení vztahů a souvislostí, využívali mezipředmětové vztahy. Hodnocení výkonu žáků bylo vždy objektivní a učitelem zdůvodněné.

Vztahy mezi učiteli a žáky byly ve všech sledovaných hodinách přátelské, práce probíhala v klidu, žáci projevovali pozitivní vztah k výuce. Učitelé vždy respektovali osobnost žáků, vytvořili dostatečný prostor pro komunikaci. Rozvíjeli na velmi dobré úrovni komunikativní dovednosti žáků.

Vzdělávání v ekonomických předmětech mělo velmi dobrou úroveň.

Hodnocení kvality vzdělávání

Výuka ve sledovaných předmětech probíhá podle schválených učebních dokumentů. Vyučující mají zpracovány tematické plány, které jsou projednány v předmětových komisích a jsou schváleny ředitelkou školy. Všechny předměty vyučovali učitelé s odbornou i pedagogickou způsobilostí. Žáci mohou využívat školní knihovnu, mají přístup k počítačům i mimo vyučování, mají i přístup k internetu. Prostředí školy je příkladně esteticky upravené. Výukové prostory splňují psychohygienické zásady. Hodnocení žáků probíhalo různými formami, bylo objektivní a většinou motivující. Většina žáků projevovala pozitivní vztah k výuce. Celkové hodnocení kvality vzdělávání je velmi dobré.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Koncepční záměry školy jsou stanoveny na základě analýzy podmínek školy a potřeb spádové oblasti školy. Podle požadavku trhu a zájmu žáků jsou ze schválených učebních nebo studijních oborů vyučovány jen některé. Tomu pak odpovídají střednědobé a roční plány se stanovením reálných cílů. Na stanovení koncepce se podíleli všichni pracovníci školy. Přijaté koncepční záměry jsou podporovány rodiči, zřizovatelem i dalšími partnery. Pro nezájem rodičů nebyla ustavena rada školy. Škola má navázanu spolupráci se školami v zahraničí. Je zapojena programy Socrates Comenius (se Švédskem, Anglií, Maďarskem a Itálií) a Socrates - Lingua (s Německem). Roční plán činnosti školy vychází ze souboru Organizační pokyny pro školní rok 2000/2001 a obsahuje všechny důležité akce a termíny (organizaci školního roku včetně soutěží, základní charakteristiku školy, časový harmonogram porad a schůzí, plán činnosti pedagogické rady i metodických a předmětových komisí a další údaje). Schvaluje jej pedagogická rada na svém prvním zasedání před začátkem školního roku.

Studijní a učební obory jsou vyučovány v souladu s rozhodnutím MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení, vydaným dne 19. 12. 2000, čj. 33 535/2000-21.

Výuka učebního oboru Cukrář probíhá ve 3. ročníku bez úprav podle dobíhajícího učebního plánu MŠ ČSR čj. 13 520/87-220 ze dne 28. 9. 1987. V 1. a 2. ročníku probíhá podle učebního plánu MH ČR čj. 809072/95-74 ze dne 17. 8. 1995 s tím, že úpravy provedené ředitelkou školy odpovídají schváleným učebním dokumentům.

Výuka učebního oboru Prodavač - smíšené zboží probíhá ve 3. ročníku bez úprav podle dobíhajícího učebního plánu MŠMT ČSR, čj. 12 400/88-220 ze dne 26. 5. 1988.

V 1. a 2. ročníku probíhá výuka podle učebních osnov MH ČR, čj. 170 013/94-74 ze dne 14. 7. 1994. Provedené úpravy jsou v souladu se schválenými učebními dokumenty.

Výuka studijního oboru Obchodně podnikatelská činnost probíhá podle učebních dokumentů MŠMT ČR, čj. 14605/96-23 ze dne 15. 2. 1996. Úpravy provedené ředitelkou školy jsou v souladu se schválenými osnovami.

Výuka studijního oboru Veřejnosprávní činnost v 1. až 4. ročníku probíhá podle učebních dokumentů MŠMT ČR, čj. 17 768/95-23 ze dne 30. 8. 1995. Úpravy provedené ředitelkou školy jsou v souladu se schválenými dokumenty. V zaměření oboru Veřejnosprávní činnost - sociální péče (jen 2. ročník), vyučovaného dle stejného studijního plánu, jsou úpravy provedené ředitelkou školy v souladu se schválenými dokumenty.

Výuka studijního oboru Sociální péče probíhá podle učebních dokumentů MŠMT ČR, čj. 29 166/97-71 ze dne 12. 9. 1997. Úpravy provedené ředitelkou školy jsou v souladu se schválenými dokumenty.

Ve studijních oborech mají žáci možnost ve 3. a 4. ročníku využívat nabídky volitelných nebo nepovinných předmětů (např. technika cestovního ruchu, průvodcovská činnost, personalistika, aplikovaná ekonomie, španělský jazyk). Talentovaní žáci jsou zapojováni do všech soutěží garantovaných MŠMT. Jejich přípravě je ze strany školy věnována velká pozornost. Mají možnost se zapojit do všech programů Socrates a Lingua s mezinárodní účastí. Škola umožňuje těmto žákům výměnné jazykové pobyty i praxe v anglicky a německy mluvících zemích, podporuje jejich uměleckou i sportovní činnost mimo vyučování, zajišťuje pro ně i

individuální učební plány.

Plánování má nadprůměrnou úroveň.

Organizování

Kompetence jednotlivých pracovníků jsou jasně vymezeny v jejich pracovních náplních. Organizační struktura je stanovena tak, že ředitelka přímo řídí zástupce ředitele pro teoretické vyučování a 3 mistry odborné výchovy, resp. celý odborný výcvik. Tato struktura je pro danou školu vyhovující. Velmi dobře a podrobně je vedena dokumentace upravující organizačně - vzdělávací činnost školy. Je ustaveno 6 metodických a 2 předmětové komise, které se scházejí nejméně 4x ročně. Schůzek se pravidelně účastní ředitelka školy. Jednou za 3 týdny se koná schůzka stravovací komise, jíž se účastní i žáci. Ze všech porad a schůzí jsou pořizovány zápisy, obsahující konkrétní termíny a odpovědnost.

Žáci školy se zúčastňují školních kol soutěží (matematická olympiáda, matematický klokan, olympiáda v českém jazyce, konverzační soutěže v angličtině, němčině a španělštině, středoškolská odborná činnost, soutěž ve výpočetní technice, soutěž v grafických předmětech), vítězové pak okresních nebo regionálních kol. Škola organizuje pro žáky státní zkoušky z psaní na stroji. V průběhu letošního školního roku je pro žáky plánováno 19 exkurzí v rámci ČR a 2 zahraniční exkurze (Vídeň, Pasov).

Informace pro žáky jsou uveřejňovány na nástěnkách, na informačním stolku na chodbě školy, na internetu a v počítači umístěném v každé učebně. Takto předávané informace jsou rychlé a úplné. Osobní data jsou uložena u ekonomky školy. Učitelé mají některá z dat žáků k dispozici v katalogových listech, dále jsou osobní data uložena v počítači pod přístupovým heslem v sekretariátu školy. Organizace vyučování žáků odpovídá obecně závazným právním předpisům. Spolupráce rodičů se školou je neformální, prováděna je konáním pravidelných třídních schůzek 4x ročně, v červnu při konání plenárních schůzek jsou přizváni i rodiče budoucích prvňáčků. Informace o škole jsou uvedeny i na internetu. Rodiče mají možnost telefonické domluvy nebo osobní návštěvy ve škole kdykoli v průběhu školního roku. Na veřejnosti se škola prezentuje v regionálním tisku, pravidelnou účastní na výstavě Mládí a řemeslo v Českých Budějovicích, exkurzí na mezinárodní soutěž cukrářů a konáním soutěží v psaní strojem (letos škola byla pořadatelem; jedna žákyně postoupila do celostátního kola).

Výroční zpráva za školní rok 1999/2000 obsahuje body uvedené v odst. 2 § 17e zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě, a byla projednána 31. 9. 2000 pedagogickou radou. Zpráva poskytuje dostatek informací o škole. Povinná dokumentace je vedena v souladu s odst. 1 § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů. Pedagogická dokumentace je příkladně vedena na předepsaných tiskopisech. Rozhodnutí vydávaná ředitelkou jsou jednoznačná a konkrétní.

Organizování výchovně vzdělávacího procesu je vynikající.

Vedení a motivování pracovníků

Vedení školy využívá účelně nástroje operativního řízení, které je jako celek funkční, pružné a účinné. Pravidelně týdně se konají porady vedení, měsíčně se konají provozní porady jednotlivých úseků, 7x ročně se konají pedagogické rady, minimálně 4x ročně se konají porady metodických a předmětových komisí. Ze všech těchto porad jsou pořizovány konkrétní zápisy se stanovením odpovědnosti a určením termínů. Operativní řízení tak navazuje na plánování a kontrolu jednotlivých činností. Vedení školy preferuje odbornost výuky a vytváří dobré podmínky pro další vzdělávání pedagogických pracovníků (jen v tomto školním roce se 17

pedagogických pracovníků účastnilo celkem 28 akcí a seminářů vztahujících se k dalšímu vzdělávání). Pro potřeby dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, pro potřeby výuky i pro zájmovou činnost žáků odebírá škola 41 titulů odborných časopisů a novin, průběžně doplňuje knihovnu (v loňském školním roce vynaložila na tyto nákupy 22,5 tis. Kč). Pozornost je věnována i začínajícím učitelům, kteří mají vždy určeného spolupracujícího učitele, zvýšený dohled vytváří ředitelka školy i její zástupkyně. Ředitelka školy má vytvořen systém hmotného stimulování pracovníků, jehož kritéria jsou všem známa (byla projednána na provozních poradách, k dispozici jsou u všech vedoucích úseků). Osobní hodnocení ředitelka stanovuje měsíčně na základě návrhu vedoucích úseků. Sebehodnocení školy vyplývá ze závěrů kontrol a hospitací, projednávaných na týdenních poradách, dále z práce metodických a předmětových komisí, z klasifikačních porad a z výsledků závěrečných a maturitních zkoušek.

Vedení a motivování pracovníků je vynikající.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy má vytvořen systém vnitřní kontroly, zaměřený jak na kontrolu výchovně vzdělávacího procesu, tak i na kontrolu provozu školy a jejího hospodaření. V systému kontrol je zapojena i zástupkyně ředitelky. Systém kontrolní a hospitační činnosti je stanoven kontrolními a hospitačními plány ředitelky i její zástupkyně, je pravidelný, obsáhlý a kvalitní. Vedení školy používá i pohovorů a běžného pozorování. Ze všech kontrol i hospitací jsou pořizovány zápisy. Výsledky kontrol a hospitací jak ředitelky, tak i její zástupkyně, jsou projednávány s dotyčnými pracovníky, event. na pravidelných týdenních poradách s vedoucími jednotlivých úseků. Většinou ihned jsou přijímána opatření k nápravě zjištěných nedostatků.

Kontrolní mechanismy jsou spíše nadprůměrné úrovně.

Hodnocení kvality řízení

Oblast plánování má nadprůměrnou úroveň. Organizační struktura školy je funkční a racionální. Ředitelka školy důsledně uplatňuje participativní styl řízení. Velmi dobrá je spolupráce se všemi poradními orgány. Povinná dokumentace je vedena v souladu s obecně závaznými právními předpisy. V kontrolní práci ředitelky i její zástupkyně nebyly zjištěny nedostatky.

Celkově je kvalita řízení hodnocena jako velmi dobrá.

DALŠÍ VÝZNAMNÁ ZJIŠTĚNÍ

Domov mládeže

Domov mládeže je umístěn v samostatné pětipodlažní budově. V přízemí jsou kancelář vychovatelů (vrátnice), posilovna, sklady a technické prostory. V 1. až 4. poschodí jsou ubytovací prostory, 2 klubovny, 2 místnosti pro zájmovou činnost (stolní tenis, kulečnick, cvičebna pro dívky), knihovna, 2 kuchyňky, pisárna, počítačová učebna a kanceláře vychovatelů. Povolená ubytovací kapacita domova je 120 lůžek. V době kontroly bylo ubytováno 115 vlastních žáků z toho 7 chlapců. Žáci jsou ubytováni ve dvou a třílůžkových pokojích, které jsou uspořádány do samostatných buněk s předsíňkou WC a sprchou.

Výchovně vzdělávací program je v souladu s posláním domova mládeže a odpovídá reálným podmínkám i skladbě ubytovaných žáků. Zásady dobrovolnosti a zájmového zaměření jsou

respektovány. Koncepce výchovně vzdělávací práce je jasně formulována a jejími hlavními cíli je vést ubytované žáky k efektivnímu využívání volného času, toleranci, samostatnosti, zodpovědnosti a sebeovládání. Výchovně vzdělávací program vychází z plánu práce školy. Ten je vedoucí vychovatelkou rozpracováván a konkretizován v měsíčních plánech s odpovědnostmi výchovných pracovníků domova. Vychovatelé zpracovávají měsíční plány pro své výchovné skupiny a jejich vyhodnocení provádějí pravidelně v denících výchovných skupin. Domov mládeže má zpracován věcný a podrobný specifický a nespecifický protidrogový program, který vychází ze spolupráce s výchovným poradcem a školním metodikem prevence. Úkoly vyplývající z tohoto programu jsou rozpracovány v měsíčních plánech.

Ubytování žáci mají možnost zapojit se do vzdělávacích a zájmových aktivit jak z vlastní nabídky, tak z nabídky jiných subjektů ve Volyni a Strakonících. Do pravidelných aktivit patří činnost zájmových útvarů (odbíjené, míčových her, stolního tenisu, sportovního aerobiku, posilování, tenisu, péče o květiny, ručních prací), činnost knihovny a pravidelný pořad Hovory o poznávání vlastní osobnosti. V nabídce příležitostních akcí jsou zařazeny besedy k aktuálním tématům, meditativní hry s kameny, vánoční zpívání koled u stromečku, společný táborák s kytarou na zakončení školního roku, návštěva muzikálu a divadelního představení v Praze, návštěva koncertů a výstav ve Volyni a Strakonících. V domově mládeže jsou pravidelně vyhlašovány soutěže a turnaje o nejlepší pokoj, o nejhezčího draka, o nejlepší vánoční a velikonoční výzdobu pokoje, soutěže v odbíjené, stolním tenise a kulečnicku, dále pak mikulášská soutěž, soutěž o nejlepší vystoupení u táborového ohně a pod. Pro sportovní činnost jsou využívány vlastní prostory, sokolovna a tělocvična Zvláštní školy Volyně a městské tenisové kurty.

Domov mládeže má velmi dobré personální zázemí. Odborné a pedagogické způsobilosti výchovných pracovníků i jejich osobního zaměření je uvážně využíváno jak ve výchovně vzdělávací činnosti, tak v individuálním působení na žáky. Ustavena je funkce metodika prevence sociálně patologických jevů, kterou zastává jedna vychovatelka.

Pokoje a ostatní ubytovací prostory jsou vybaveny vhodným a účelným nábytkem, který je dobře udržován a podle finančních možností postupně obměňován. Všechny prostory domova působí velmi dobrým estetickým dojmem. Čistota je pečlivě udržována. Ubytovaným žákům je v rámci dohodnutých pravidel umožněna individuální výzdoba pokojů. Klubovny jsou vybaveny televizory, pisárna 7 mechanickými psacími stroji, učebna výpočetní techniky 12 PC 386 a 486. Kuchyňky jsou vybaveny varnou konvicí, elektrickým vařičem, mikrovlnnou troubou, lednicí a základním nádobím. Domov mládeže má vlastní knihovnu s cca 1200 svazky beletrie a odborné literatury. Knihovna je ubytovanými žáky hojně využívána a podle finančních možností školy doplňována. Pro individuální studium žáků jsou využívány pokoje, klubovny, pisárna a učebna výpočetní techniky. Doba a organizace studia jsou pevně stanoveny vnitřním řádem. Organizace provozu domova mládeže je v souladu s potřebami ubytovaných žáků. Počty žáků na pokojích a režim dne jsou v souladu s psychohygienickými zásadami. Pitný režim je zajištěn odběrem nápojů ze školní jídelny a automatem na teplé nápoje. Vlastní potraviny si žáci mohou ukládat do lednice v kuchyňce.

Organizace, metody a formy výchovně vzdělávací činnosti odpovídají stanovenému programu, věkové struktuře, studijnímu zaměření ubytovaných žáků a jsou zakotveny ve vnitřním řádu. Vnitřní řád vychází z vyhlášky MŠMT ČR č. 64/1992 Sb., o domovech mládeže, ve znění pozdějších předpisů. Vychovatelé sledují studijní výsledky a výchovné problémy ve svých výchovných skupinách a spolupracují při jejich řešení s třídními učiteli, výchovným poradcem, metodikem prevence a zákonnými zástupci žáků. Spolupráce je založena na jednotném působení se zřetelem na společný výchovný cíl. Výchovná opatření jsou využívána v případě

vážných kázeňských přestupků proti vnitřnímu řádu domova. Hodnocení ubytovaných žáků je zaměřeno především pozitivně, není hledáním chyb a nedostatků, má motivační charakter, je objektivní a zdůvodněné. Žákovská samospráva není ustavena.

Ubytování žáci mají dostatečný prostor pro diskusi a vyjádření vlastního názoru na schůzkách výchovných skupin. Dohodnutá pravidla jsou známa a ze strany výchovných pracovníků i žáků respektována. Vzájemná komunikace probíhá na základě oboustranné důvěry. Případné konfliktní situace jsou řešeny systémově a způsobem odpovídajícím konkrétním případům.

Provoz domova zajišťují vedoucí vychovatelka a 5 vychovatelek. Jedna vychovatelka pracuje na 0,33 úvazku. Vychovatelky vykonávají služby podle rozpisu (ranní, dopolední, odpolední a noční pohotovost), který vychází z 5týdenního cyklu. Rozpis umožňuje všem výchovným pracovníkům domova plnění míry přímé výchovné činnosti v souladu s obecně závaznými právními předpisy. Pedagogická dokumentace je řádně vedena na předepsaných tiskopisech. Ochrana osobních dat ubytovaných žáků je zajištěna.

Vedoucí vychovatelka provádí pravidelnou kontrolní činnost, ze které vede zápisy do zvláštního sešitu. Výsledky projednává s příslušnými pracovníky a tyto slouží jako jedno z kritérií pro určování výše nenárokové složky platu. Kontroly vycházejí z plánu a okamžitých potřeb provozu. Kontrolní systém je účinný.

Výchovně vzdělávací činnost a vedení domova mládeže má vynikající úroveň.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí MŠMT ČR o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení ze dne 19. 12. 2000, čj. 33 535/2000-21
- Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 1999/2000
- Pedagogické dokumenty (učební plány, učební osnovy, tematické plány)
- Dopis MŠMT ČR čj. 17 588/2001-23 z 9. 5. 2001 o doplnění poznámek k učebnímu plánu studijního oboru 68-43-M/001 Veřejnosprávní činnost
- Povinná dokumentace škol podle § 38a zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol, ve znění pozdějších předpisů
- Organizační pokyny pro školní rok 2000/2001
- Hospitační záznamy členů týmu

ZÁVĚR

Kvalita vzdělávání byla hodnocena jako velmi dobrá. V řízení školy nebyly zjištěny nedostatky. Výrazná je činnost vedení školy ve zvyšování kvalifikace učitelů jejich účastí na velkém množství vzdělávacích akcí. Výchovně vzdělávací proces příznivě ovlivňuje i velmi pěkné a dobře udržované prostředí školy. Pro žáky je velkou motivací i zapojení školy do mezinárodních programů.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Ing. Svatomír Houska
Členové týmu	Ing. Jana Grammetbauerová
	Jiří Horák, prom. historik
	Mgr. Lidmila Schleissová
	Mgr. Emanuel Vychodil

V Českých Budějovicích dne 21. května 2001

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 23. květen 2001

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
Ing. Božena Jankovcová

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Posouzení jevů

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně</i>

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy (samosprávy): Krajský úřad Jihočeského kraje, odbor školství, U Zimního stadionu 1952/2 370 76 České Budějovice	2001-06-18	976/01
Zřizovatel: MŠMT ČR, Karmelitská 7, 118 12 Praha 1	2001-06-18	977/01

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.